

iTeach: Experiențe didactice

ISSN 2247 – 966X

Nr. 66 / februarie 2017

66

Einstein – 7 lecții de pedagogie
| de Agenna Nicoleta Ionescu-Mazilu
Arta interogației didactice
| de Georgeta Staicu
Necesitatea respectării regulilor în diverse grupuri sociale
| de Oana Stangaciu
Utilizarea Plickers – metodă interactivă de evaluare și autoevaluare
| de Monika Bandi
Educația corelată cu cerințele secolului XXI
| de Ioana-Lucica Codrea
Jocul didactic, strategie didactică interactivă utilizată în procesul de predare-
învățare al cursului gimnazial de informatică
| de Vitalina Toma
Integrarea resurselor informatice în lecția de geografie
| de Rodica Lupașcu
Provocarea erei digitale – resurse web de utilizat la clasă
| de Cosmina Almășan
Keynote – material-resursă inovativ pentru profesorii de limba engleză
| de Roxana Săvulescu
Considerații privind proiectul de programă școlară la disciplina Istorie pentru
nivelul gimnazial
| de Mirela Roșioru

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54
București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

dr. Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea
Profesorilor)

dr. Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

dr. Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (Institutul de Științe ale Educației)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

dr. Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea
Personalului Didactic)

dr. Ema FÂCIU (Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, Școala doctorală; Casa
Corpului Didactic "Grigore Tăbăcaru" Bacău)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Einstein – 7 lecții de pedagogie

Agenna Nicoleta Ionescu-Mazilu
Colegiul National de Arte

Inspirat de câteva dintre cele mai cunoscute ziceri ale lui Einstein, articolul aduce în prim plan câteva principii pe care le pot aplica atât

dascălii cât și părinții pentru a determina succesul în învățare. "Lecțiile" sunt date sub forma concisă a unor îndemnuri: Fii curios!, Fii perseverent!, Fii imaginativ!, Fă greșeli!, Creează valoare!, Nu te aștepta la rezultate diferite!, Învăță regulile jocului și apoi joacă mai bine!

Părintele fizicii moderne și laureat al Premiului Nobel, Einstein ne-a lăsat moștenire, pe lângă cele peste 300 de articole științifice, și o veritabilă comoară pedagogică ascunsă în mărturisirile sale sincere și pline de umor. I-am putea spune pedagogia Einstein pentru că, deopotrivă părinți și profesori, pot desprinde o metodă experimentată de însuși ilustrul om de știință, de a scoate la iveală din fiecare copil acele calități care îi vor asigura succesul școlar. Einstein ne împărtășește: *"Nu am niciun talent special. Sunt doar un curios pasionat"*. Profesorul și părintele pot transforma acest citat într-un îndemn pentru fiecare copil să-și urmeze visele și să călătorească prin viață ghidat de curiozitatea de a descoperi lucruri noi.

1. Fii curios!

Descoperă ceea ce rezonază cu tine apoi caută, întreabă, citește, documentează-te cât mai mult asupra lucrurilor care te pasionează!

De altfel, acesta este și dezideratul unui învățământ de calitate exprimat prin principiul învățării permanente. Iar învățarea pe tot parcursul vieții are drept "motor" tocmai curiozitatea.

Ne mai spune Einstein: *"Nu este că nu sunt deștept, dar studiez problemele mai mult"*. Se poate deduce ușor rolul perseverenței în reușita oricărui lucru, dar mai ales în activitatea de învățare. Nu este suficient să fii curios asupra unor lucruri, să începi ceva, pentru ca apoi să abandonezi. Îndemnul pentru elevi și preocuparea pentru părinți și profesori este:

2. Fii perseverent!

Odată stabilit un obiectiv pe harta învățării, copilul trebuie încurajat să depășească toate obstacolele (oboseală, plictis, descurajare etc) pentru a se bucura

de roadele unui lucru finalizat și bine făcut.

"Imaginația este totul. Imaginația este previziunea a ceea ce viața îți va aduce. Imaginația este mai importantă decât cunoștințele" ne mărturisește convingător Einstein. Semn distinctiv al unei inteligențe creatoare, imaginația este cea care lărgeste harta mentală: *"logica te va duce din punctul A în punctul B, imaginația te va duce oriunde..."* Stă în puterea fiecărui dascăl să transmită prin metodele pe care le alege în activitatea didactică un mesaj clar către fiecare din elevii săi:

3. Fii imaginativ!

Multe probleme din viața cotidiană necesită o strategie atipică de rezolvare care antrenează de cele mai multe ori gândirea laterală, în strânsă legătură cu potențialul imaginativ al fiecărei persoane. Elevul format într-un mediu de învățare care îi stimulează imaginația va reuși, devenind adult, să găsească soluții creative la problemele pe care le va avea de rezolvat.

"Informația nu este cunoaștere. Cunoașterea vine din experiență". Convingerea lui Einstein este exact principiul învățării denumit principiul intuiției care pretinde ca învățarea să înceapă intuitiv, prin experimentare personală, cunoaștere directă, mai ales la elevii de vârste mici la care încă nu s-au format mecanismele gândirii abstracte.

4. Fă greșeli!

"O persoană care nu greșește niciodată este o persoană care niciodată nu încearcă ceva nou."

Considerațiile lui Einstein par a fi în acord perfect cu principiile psihologului american E. Thorndike care a propus modelul de învățare numit încercare și eroare. Pedagogia erorii are la bază ideea că învățarea implică o succesiune de încercări și erori. Rezultatele pozitive sunt reținute iar tentativele care conduc la eșec sunt ignorate. Copiii trebuie încurajați să încerce să rezolve probleme (în sensul general) chiar dacă nu vor descoperi soluția din prima încercare. Trebuie lăsați să greșească pentru că se poate învăța câte o lecție importantă din fiecare greșeală. Talentul unui adevărat dascăl constă tocmai în a valorifica aceste experiențe și a-i ajuta pe elevi să desprindă concluziile corecte din greșelile pe care le fac.

5. Creează valoare!

Einstein îndeamnă: *"Străduiește-te să nu fie un succes, străduiește-te mai degrabă să fie de valoare!"* Răspunsul de preferat pe care îl poate da un elev la întrebarea "De ce înveți?" nu este "Învăț pentru o medalie" ci

"Învăț pentru a deveni mai bun". În procesul de învățare accentul nu trebuie să cadă pe obținerea succesului (a notelor, distincțiilor sau a oricărei forme de recunoaștere) ci pe obținerea de performanțe și rezultate de valoare. Și în educarea elevilor ar trebui încurajată munca de calitate pe principiul "valoarea atrage succesul".

6. Nu te aștepta la rezultate diferite!

"Este o nebunie să faci mereu și mereu același lucru dar să te aștepți la rezultate diferite!"

Este o sentință destul de dură pentru toți cei care, persistând în anumite greșeli, se întreabă de ce nu evoluează. În ceea ce privește educația, ne întâlnim îngrijorător de des cu situații de eșec ale elevilor datorate persistenței nejustificate într-o greșală de pedagogie a profesorilor. Problema vine adesea din orgoliul acestora și nerecunoașterea propriilor greșeli. Din punct de vedere științific, abordarea rezolvării unei probleme trebuie făcută pe diverse căi. Dacă o anumită abordare a problemei nu a condus către soluție, pasul următor va fi căutarea de metode alternative de rezolvare. Desigur, *in extenso*, putem interpreta sentința lui Einstein și ca un îndemn pentru dezvoltarea gândirii laterale, divergente.

7. Învăță regulile și apoi joacă mai bine!

"Trebuie să înveți regulile jocului. Apoi trebuie să joci mai bine decât toți ceilalți!"

Privind orice activitate de învățare sub aspect ludic putem considera chiar și sarcinile cele mai abstracte drept un "joc" cu reguli care trebuie învățate și respectate.

Blaise Pascal spunea că "Obiectul matematicii este atât de serios încât este util să nu pierdem ocazia pentru a-l face puțin mai distractiv". Astfel, deși la științele exacte lucrurile sunt foarte serioase și adesea destul de abstracte, se poate introduce o nouă noțiune sub formă de joc. De exemplu, la matematică, în introducerea regulii semnelor la operații cu numere întregi putem propune următorul joculeț: semnul plus îl vom considera prieten, iar semnul minus, dușman. Tabelul semnelor va deveni astfel, cu ajutorul unui joc de cuvinte, mult mai ușor de reținut de către elevi.

$(+)(+)=(+)$ prietenul prietenului este prieten
 $(-)(-)=(+)$ dușmanul dușmanului este prieten
 $(-)(+)=(-)$ dușmanul prietenului este dușman
 $(+)(-)=(-)$ prietenul dușmanului este dușman

Abordarea ludică a învățării are avantajul că îi educă pe elevi în spiritul fair-play-ului, punându-se accentul pe respectarea regulilor (ceea ce presupune învățarea acestora) și pe dezvoltare de abilități și competențe specifice acestuia. Câștigă jocul în mod cinstit cel mai bun, adică cel care a performat în învățare.

Referințe bibliografice:

<http://www.povesticutalca.ro/motivational-10-lectii-de-viata-de-la-Albert-Einstein.html>

http://www.math.uaic.ro/~oanacn/depozit/Curs_2_Prin_inv_gen.pdf

Arta interogației didactice

Georgeta Staicu

Scoala Cu Clasele I-VIII Mihai Viteazul
Calarasi

Una dintre calitățile profesorului
ancorat în societatea

contemporană este competența didactică a interogației, utilizarea acesteia ca motor al învățării și predării. S-a constatat că profesorii cu experiență folosesc această strategie didactică în procesul de predare și evaluare, adresând întrebări întregii clase de elevi, unor grupuri sau individual. Întrebările pot fi adresate verbal sau în formă scrisă. Se consideră că întrebările verbale reprezintă cel mai puternic instrument de comunicare cu elevii. Să descoperim de ce!

Abordarea predării prin întrebări prezintă avantajul că informațiile dobândite sunt transferabile. Este important să predăm elevilor conținuturi care să fie aplicabile în contexte diferite, să dezvolte abilități de utilizare ale acestora în descoperirea altora noi. Predarea prin întrebări îi învață pe elevi să gândească ei înșiși. Elevii devin partenerii activi ai profesorului, devin atrași de predare, se implică în mod activ, devin curioși.

Ca rezultat al întrebărilor, elevii își formulează propriile presupuneri, bazate inițial pe achizițiile lor cognitive-emoționale anterioare, care în procesul interogației didactice devin utilizabile, generatoare de noi informații. De asemenea, un avantaj este că, atât profesorul, cât și elevul, obțin feed-back imediat, dacă învățarea s-a produs.

Un factor important în stimularea motivației pentru activitatea de învățare este formularea întrebărilor

care dă, astfel, șansa elevilor să-și demonstreze reușita rezolvării unei sarcini didactice. Această tehnică de adresare a întrebărilor ar trebui să-i încurajeze pe toți elevii din clasă să gândească, să reflecteze și să dorească să dea răspunsuri. În acest sens, este recomandabil a se ține cont de ierarhizarea întrebărilor, după Bloom, urmărind, după caz: asimilarea de cunoștințe (cine, ce, de ce, unde, cui, cum, alege, află), comprehensiunea (compară, demonstrează, interpretează, explică, rezumă etc), aplicarea (aplică, alege, construiește, elaborează, organizează, identifică, rezolvă etc), analiza (analizează, clasifică, compară, examinează, formulează concluzii), sinteza (elaborează, selectează, combină, creează, dezvoltă, estimează etc), evaluarea (alege, concluzionează, decide, critică, evaluează, explică etc).

Se cunoaște faptul că drumul de la întrebare la răspuns este unul circular care poate să activeze unul dintre cele două domenii. Ilustrarea interdependenței dintre întrebare și răspuns este dată de cele șase interogații CE, DE CE, CÂND și CUM, UNDE, CINE? Acestea pot fi folosite pentru orice disciplină în ideea împărțirii subiectelor în secțiuni logice care pot fi argumentate și demonstrate după o structură sesizabilă. Pentru a surprinde legătura dintre cele două secțiuni menționate mai sus este recomandabil să se țină cont de mai multe aspecte: folosirea unui limbaj simplu, explicarea termenilor de specialitate, urmărirea indicilor limbajului corporal, utilizarea mai multor metode pentru înțelegerea unei idei dificile, evitarea divagațiilor, oferirea de analogii și imagini, monitorizarea transferului de informații.

Întrebările și răspunsurile constituie o tehnică vitală pentru realizarea optimă a învățării. Prin capacitatea profesorului de a simplifica, de a ușura transmiterea de informații se poate crea un sistem modern care are la bază parteneriatul dintre cei doi exponenți ai educației: profesor – elev.

Este foarte util ca întrebările pe care profesorul le adresează clasei să aibă răspunsuri anticipate, astfel încât participarea acestora să fie asigurată și să conducă la o implicare directă și motivantă, să încurajeze învățarea activă. O strategie de success este aceea în care elevii sunt încurajați să formuleze ei întrebări, pe care, apoi, să le adreseze colegilor sau lor înșiși, reflectând la noile achiziții, dobândite după o

experiență de învățare, să dezvolte abilitățile de gândire și de aplicabilitate.

Un profesor performant ia în considerare următoarele aspecte specifice interogației didactice:

*** asigurarea retenției și transferului informației:**

Care este cea mai importantă idee pe care ai reținut-o din lecția de astăzi?

Poți preciza în ce context mai putem utiliza acest concept/termen/idee?

*** evaluarea competenței de comunicare:**

Ai putea detalia acest aspect?

Poți explica ce vrei să spui?

*** evaluarea componentei afective a învățării, manifestată prin atitudini, valori sau sentimente (când este cazul):**

Care sunt valorile sau credințele care susțin acest aspect?

Cum consideri ca a reacționat personajul în acest context? De ce?

*** determinarea elevilor să vadă un concept dintr-o altă perspectivă:**

Cum credeți că această problemă este văzută de către cei cu care nu ești de acord?

Care ar putea fi un alt final?

*** determinarea elevilor să-si susțină afirmațiile și interpretările:**

De unde știi că?

Ce fragment din text te-a condus la această concluzie?

*** încurajarea elevilor să răspundă reciproc:**

Ce părere ai despre ideea tocmai prezentată de colegul tău?

Ești de acord sau vezi problema în mod diferit? Explică.

Te poți gândi la un alt mod de a rezolva această problemă?

*** evaluarea capacității de predicție a elevilor:**

Ce s-ar putea întâmpla dacă se elimina un factor principal de evoluție?

Care ar fi rezultatul, dacă un alt set de ipoteze au fost utilizate pentru a realiza acest experiment? Ai obține un rezultat diferit?

*** dezvoltarea unor operații ale gândirii de tip superior, precum analiza și sinteza informațiilor:**

Cum se poate scrie un articol despre conceptul studiat ?

Se poate face un grafic sau un tabel cu noile informații?

*** ilustrarea unui concept cu un exemplu:**

Te poți gândi la un exemplu al acestui fenomen,

extras din căutările/ cercetările tale?

Ne poți indica o anumită parte a romanului care te-a condus la această concluzie?

Poți identifica un tablou sau o formă artistică de exemplificare a acestei idei?

Arta de a adresa întrebări elevilor constă în redefinirea continuă a strategiei interogației prin reluarea acelor întrebări care au generat prilejul unei învățări eficiente, motivante, constructiviste. Este timpul ca *“elevii să își asume un înalt grad de responsabilitate în contextul învățării și să își aleagă în mod activ scopurile, precum și să își administreze învățarea”* (Gibbs, 1992). Nu mai este necesar ca profesorul ori persoana care predă la clasă să le indice ce, cum, de ce și când să gândească. Ei sunt cei care trebuie să înceapă să gândească, iar acest lucru se va întâmpla doar la provocarea profesorului cu o viziune nouă a educației.

Bibliografie:

1. Davitz, G., Ball, S. (1978). Psihologia procesului educațional
2. Gibbs, G. (1992), Evaluarea mai multor elevi, Oxford: Universitatea Oxford Brookes.
3. Chis, V., Provocările pedagogiei contemporane, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2002
4. Bloom, Benjamin (ed). Taxonomy of Educational Objectives. Vol. 1: Cognitive Domain. New York: McKay, 1956.

Necesitatea respectării regulilor în diverse grupuri sociale

Oana Stangaci

Scoala Gimnaziala Nr. 19 Brasov

Există o relație strânsă între perioada de tranziție social-globală și reforma specifică învățământului

nostru.

Articolul prezintă o serie de argumente puternice pentru a ne preocupa în mod expres și susținut de realizarea educației morale încă din perioada preșcolară, când se formează primele reprezentări morale, ce vor constitui premise ale realizării conștiinței și conduitei morale. Un exemplu de proiectare a unei lecții de educație civică la clasa a III-a, bazat pe dramatizare, este prezentat pe larg și

poate fi preluat pentru a fi transpus în abordarea didactică a altor teme.

După 1989, întreaga țară traversează o perioadă dificilă, denumită generic “Reformă” sau “Perioadă de tranziție”. În esență, prin conținutul său, reforma constituie o schimbare de sistem. Ea are un caracter global, cuprinzând toate sferele activității economice și sociale. Constatăm însă cu ușurință că demersurile factorilor de decizie din sfera învățământului vizează în special structura organizatorică a acestuia și se apleacă mai puțin asupra aspectelor de proces și de conținut.

Studiind planurile de învățământ și programele școlare, se poate constata că numărul de ore afectat educației morale în ciclul primar este foarte mic, iar în cadrul programei analitice pentru învățământul preșcolar nici nu se mai afectează în mod expres ore pentru realizarea educației morale. Aceasta se realizează – dacă educatoarea găsește de cuviință – în cadrul celorlalte tipuri de activități.

Mai este necesar să privim și în jurul nostru pentru a vedea numărul mare de familii destrămate, copii lăsați la voia întâmplării, numărul mare de elevi care abandonează școala și rămân neșcolarizați. Este foarte ușor sesizabilă lipsa de morală ce tinde să se extindă ca o plagă în societatea românească. De aici rezultă firesc și imperios necesitatea studierii și încercarea de a găsi noi modalități de rezolvare a acestor probleme cu care se confruntă societatea și, implicit, școala.

Complexitatea realizării educației morale impune creativitate și inovație în predarea la ciclul primar al educației civice. Lucrând cu o clasă a IV-a, m-am străduit să părăsesc modul de predare clasic, declarativ, să vizez, nu doar informarea elevilor, ci transformarea lor în co-participanți activi la propriul proces de formare.

Am constatat în multe rânduri că elevii sunt informați sub aspect moral, știu ce este bine și ce nu, răspund corect la întrebări în orele de educație civică, deci putem spune că informarea morală se realizează. Cu toate acestea, după ieșirea din clasă, îi vedem împingându-se, bătându-se, vorbindu-și urât. Concluzia este că informarea morală nu duce “sine die” la formarea conduitei morale. Conduita morală se poate forma doar prin exercițiu. Acest lucru este recomandabil a se realiza în activități în afara clasei, în care elevii sunt implicați direct și trebuie să manifeste conduită morală. Totodata, aceste activități pot

asigura cu certitudine feedback-ul activității la clasă;
constatare-intervenție pentru corectare.

La orele mele, folosesc frecvent metoda dramatizării și am constatat că această metodă îi atrage pe elevi și le dezvoltă atitudini într-o mai bună măsură. Pe rând, ei sunt actori sau spectatori și fiecare își joacă rolul în mod creativ, străduindu-se să intre cât mai bine în pielea personajelor. Regula pe care o aplic la dramatizări este aceea de a le comunica sarcina de bază. Spre exemplu la această lecție le-am descris decorul pe care doream să îl creez și le-am cerut să își împartă rolurile; unul dintre ei să joace rolul unui elev dezordonat, leneș, care nu respectă regulile și nu se comportă adecvat nici cu mama lui, altul rolul unui prieten care îl corupe să nu meargă la ore. Folosind această metodă reușesc să antrenez și elevii mai retrași, mai timizi, urmărind ca în timp să îi determin să capete încredere în forțele proprii, iar reținerile, inhibițiile să dispară, valorificând astfel pozitiv particularitățile psihice individuale ale elevului. Tot în acest fel am observat schimbări în bine și ale elevilor care sunt mai leneși, deoarece trăirile din timpul orei nu rămân niște simple teorii, care să dispară în scurt timp.

PROIECT DIDACTIC

Clasa: a III-a

Disciplina: Educație civică

Aria curriculară: Om și societate

Propunător: STÂNGACIU OANA CRISTINA

Unitatea de învățare: „NECESITATEA RESPECTĂRII
REGULILOR ÎN DIVERSE GRUPURI SOCIALE”

Obiective cadru:

1. Cunoașterea și utilizarea limbajului din sfera valorilor civice.
2. Cunoașterea și respectarea drepturilor copilului, a normelor de comportare în societate.
3. Dezvoltarea unor comportamente relaționale privind constituirea grupurilor sociale.
4. Dezvoltarea și manifestarea unor atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor în ceea ce privește activitatea grupurilor din care fac parte.

Competențe generale:

- Capacitatea de a utiliza limbajul din sfera valorilor civice
- Capacitatea de a relaționa cu cei din jur
- Capacitatea de a demonstra prin comportamentul personal însușirea regulilor ce trebuie respectate într-un grup social
- Capacitatea de a gândi critic, capacitatea de a lua

decizii

Obiective de referință: 1.1; 1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 4.1;

Obiective operaționale:

Afective:

1. Să-și exprime emoțiile față de situația prezentată
2. Să participe afectiv la dezbateri, să poată purta un dialog (emițător-receptor)
3. Să-și exprime verbal propriile trăiri față de situația prezentată în scurta dramatizare
4. Să conștientizeze necesitatea respectării regulilor
5. Să își conștientizeze propriile trăiri afective, în diverse situații

Cognitive:

1. Să observe cu atenție atât cadrul, cât și conținutul dramatizării
2. Să noteze și să formuleze enunțuri pro și contra, motivate, întrebări și răspunsuri, în legătură cu manifestările observate în dramatizare
3. Să identifice aspectele pozitive-negative din conduita personajelor
4. Să enunțe reguli ce trebuiau respectate în situația prezentată
5. Să enunțe, dirijat, atitudinile posibile: a) acceptare-supunere; b) revoltă-nesupunere; c) revoltă-indiferență
6. Să formuleze în scris și să mimeze o regulă pe care doresc să o respecte toți colegii în școală sau în clasă
7. Să deducă și să exprime regula mimată de colegi

Competențe specifice:

- Capacitatea de a exprima sentimente trăite
- Capacitatea de a identifica aspecte pozitive/negative din conduita personajelor, din propria conduită
- Capacitatea de a purta un dialog
- Capacitatea de a respecta reguli
- Capacitatea de a formula opinii proprii și de a le argumenta

Rezultate așteptate:

- participarea elevilor cu plăcere la oră, în mod activ și conștient
- dezvoltarea exprimării orale-operarea cu terminologia specifică
- cunoașterea și respectarea, dezvoltarea și manifestarea unei atitudini pozitive față de regulile stabilite
- antrenarea în activitate a tuturor elevilor clasei

Strategia didactică: - anticipativ-exploratorie; - euristic-inductivă

Resurse:

- metodologice: observația, dramatizarea (Gică, Ionel,

mama), studiul de caz, conversația euristică, (analiza cu oponent/ Controversa academică), demonstrația, explicația, învățarea prin descoperire

- procedurale: frontal, individual, pe grupe (favorizându-se lucrul în echipă)
- materiale: pat pliant, așternuturi, obiecte ce aparțin personajului, plicuri cu fișe redactate
- umane: elevii clasei a III-a, învățătoarea clasei
- temporale: 50 de minute
- psihologice: nivel mediu de informare și formare morală
- bibliografice: Programa, Metodica predării educației civice, „Metode de învățământ” (I. Cerghit.2004. București: E.D.P.)

Conținut:

Lecția începe cu o dramatizare concepută de elevi pe tema dată.

Băncile sunt așezate în careu, iar dramatizarea se va desfășura în mijlocul clasei.

Se trage cortina și elevii observă un pat în care doarme Gică, îmbrăcat cu un tricou și pantaloni de pijama, precum și obiectele aruncate pe lângă pat (un pantof murdar, o pereche de pantaloni și un tricou puse pe jos, ghiozdanul, câteva cărți și caiet, o bluză de trening aruncată pe un scaun, un ceas și un telefon puse lângă pat).

Dramatizarea:

Sună ceasul. Gică îl oprește, se întinde, cască zgomotos și se întoarce pe partea cealaltă. La scurt timp intră mama sa care îi spune:

– Trezește-te! Eu trebuie să plec la serviciu, nu mai pot să stau. Altfel voi întârzia.

– Pleacă, mă trezesc eu!

– Te-am rugat de atâtea ori să nu mai împrăștii lucrurile peste tot. Uite în ce hal arată camera ta! Să faci ordine când vii de la școală!

– Da, da, pleacă odată!

Gică se ridică din pat și se uită deznădăjduit după lucrurile lui. Mama sa pleacă din cameră. Gică râde în urma ei, apoi se așează din nou în pat și adoarme fericit. Nu doarme prea mult, căci sună telefonul. Este prietenul său Ionel.

– Ce faci, băi, încă dormi?

– Da.

– Hai, lasă dormitul. Mergem la un fotbal și te trezești!

– Și la școală mai mergem?

– Mergem, dar după ce ne trezim de-a binelea, nu?

– S-a făcut!

Gică se dă jos din pat, își ia în grabă pantalonii și fonați de pe jos și-i pune peste pantalonii de pijama, înhată și bluza de trening. Se gândește ce cărți și caiete îi trebuiesc, dar pentru că nu își aduce aminte ce ore are, iar de orar,

nici gând să-l găsească, ia la nimereală câteva cărți și caiete și le pune în ghiozdan. Se încalță cu pantofii murdari, după ce se chinuie să scoată unul dintre ei de sub pat, ia în grabă și sandwich-ul pregătit de mama sa și iese mușcând cu pofta din sandwich.

În continuare, împart copii în 4 grupe, precizând cine face parte din fiecare grupă. Le explic sarcinile de lucru, precum și felul în care se va purta dialogul între grupe pe marginea situației prezentate în dramatizare. (precizez, iar ei vor ține minte că dialogul presupune să nu vorbim toți de-odată, ci să ne respectăm; Când un coleg vorbește, ceilalți ascultă și abia apoi își exprimă opinia.)

Grupa 1 – Acuzatorii personajelor(din această echipă face parte și mama lui Gică)

Grupa 2 – Apărătorii personajelor(din această grupă fac parte și Gică și Ionel)

Grupa 3 – Notează pe fișe aspectele pozitive observate în conduita personajelor

Grupa 4 – Notează pe fișe aspectele negative din conduita personajelor.

Elevii grupelor 3 și 4 aduc în vederea grupelor 1 și 2 aspectele notate.

Sunt aduse argumente pro și contra, fiecare echipă motivându-și punctul de vedere.

Se formulează regulile ce trebuiau respectate și se argumentează necesitatea respectarea regulii respective. Pe măsură ce este dedusă, fiecare regulă este scrisă pe tablă. Elevii au în plic fișa ce conține aceste reguli. În cazul în care apar reguli ce nu au fost scrise pe fișe, elevii le completează.

REGULI CE TREBUIE RESPECTATE ÎN ORICE GRUP SOCIAL

1. Suntem politicoși.

2. Suntem sinceri, corecți, cinstiți, ne străduim prin întreaga noastră ținută și comportare să ne manifestăm afecțiunea față de cei din jur.

3. Respectăm, dacă vrem să fim respectați.

4. Respectăm libertatea de exprimare și alegerile celor din jur.

5. Analizăm, reflectăm, deci gândim, apoi ne exprimăm opinia.

6. Cerem sfatul atunci când nu suntem siguri de corectitudinea unei decizii și ținem seama de părerea celor din jur încercând să fim obiectivi.

7. Îi ajutăm când suntem solicitați sau considerăm că este necesar.

8. Suntem atenți să nu-i nedreptățim pe cei din jur, îi încurajăm și îi lăudăm, când apreciem judecata sau faptele lor.

9. Ne asumăm greșelile, ne cerem scuze când greșim și îi

iertăm pe cei care greșesc față de noi.

10. Respectăm munca celor din jur.

11. Ducem la îndeplinire sarcinile trasate și ne implicăm cât mai eficient în acțiunile organizate.

12. Ne orientăm propriile gânduri și sentimente spre realizarea imediată, fără amânare a ceea ce am planificat să facem.

Se concluzionează care sunt opțiunile pe care le avem și se argumentează beneficiile pe care le avem în urma opțiunii alese:

1. accept, mă supun, mă comport ca atare

2. nu accept, mă revolt

3. nu accept și totuși mă supun uneori (mascarea trăirilor și a trebuințelor comportamentale)

Se subliniază faptul că fiecare dintre noi avem libertatea de a alege, dar orice alegere pe care o facem în viață trebuie s-o facem în cunoștință de cauză.

Se enunță și alte reguli ce trebuie respectate în școală sau în grupul de prieteni.

În continuare, fiecare elev gândește și scrie pe fișă o regulă pe care dorește ca toți colegii din școală/ clasă să o respecte.

Câțiva elevi mimează regula, urmând ca aceasta să fie dedusă și formulată de colegi. Se enunță și alte reguli ce trebuie respectate în școală sau în grupul de prieteni.

Ca temă pentru acasă, elevii vor completa următoarea fișă în care vor formula 3 reguli:

Când respect regula (formularea regulii) mă simt (sentiment) deoarece (motivul)

1

2

3

Utilizarea Plickers – metodă interactivă de evaluare și autoevaluare

Monika Bandi

Scoala Cu Clasele I-VIII Alexandru Ioan Cuza Baia Mare

Inovația în procesul de educație constă în preocuparea cadrelor didactice de a găsi metode, soluții

ingenioase care să aibă rolul de a menține elevul și nevoile sale de învățare în prim plan, fie că este vorba de o lecție de predare, consolidare, evaluare sau

autoevaluare. Introducerea metodelor interactive în procesul de predare nu mai este o noutate, multe cadre didactice folosesc cu succes calculatorul, proiectorul, tableta, Internetul în diferitele etape ale lecției. Totuși, în etapa de evaluare și mai ales autoevaluare, nu foarte mulți folosesc "gadgeturile", cu care elevii sunt extrem de obișnuiți, din diverse motive. Lucrarea de față prezintă un instrument online deosebit de eficient și ușor de folosit și de aplicat, atât la clasele primare, cât și la cele gimnaziale, în procesul de evaluare (inițială, continuă sau sumativă) și autoevaluare. Sub numele de Plickers, aplicația poate fi utilizată în beneficiul tuturor participanților la procesul de evaluare.

Evaluarea elevilor – în diferitele stadii: inițială, continuă, sumativă, presupune un grad de efort atât din partea cadrului didactic, cât și din partea elevilor. Dacă, în general, rolul elevului se rezumă la a susține diferitele teste și în unele cazuri, la a se autoevalua și autocorecta, rolul profesorului este ceva mai complex. Cadrul didactic trebuie să țină cont de un minim set de argumente în gândirea, conceperea, evaluarea testelor pe care le propune elevilor. Metodele tradiționale de evaluare sunt bine cunoscute și uzitate frecvent la toate nivelurile de învățământ. Acestea crează un anumit grad de satisfacție și confort, pornind de la ideea că ceea ce este experimentat și implementat de mulți și de o mai lungă perioadă, are șanse ridicate de succes. Elevii au însă un disconfort, aproape întotdeauna când sunt evaluați. Ce pot face cadrele didactice să diminueze, sau chiar să elimine acest disconfort?

Unul dintre răspunsurile pe care le dau frecvent profesorii este ca testul să cuprindă elemente de care elevii sunt interesați, adecvate vârstei, nivelului de pregătire și înțelegere. Trebuie să admitem că este dificil să gândești un test "universal" în condițiile în care un profesor predă atât la ciclul primar cât și la ciclul gimnazial. Și totuși, există un lucru care ar putea să combine toate cele de mai sus, astfel încât elevii să-și dorească să fie testați mai des decât de obicei, indiferent de nivelul de vârstă. Introducerea a unui singur "gadget" în procesul de evaluare poate schimba perspectiva elevilor asupra întregului proces. Elevii care se pregătesc să susțină un test de limbă recunoscut în plan internațional – de obicei elevi din ciclul liceal - sunt familiarizați cu testele asistate de tehnologie.

Dar ce ne facem cu cei din școala primară și gimnazială, care nu beneficiază atât de mult de testare asistată de calculator, deși, la rândul lor, sunt familiarizați cu folosirea unei tablete, a unui smartphone și cu navigarea în spațiul virtual. Mă alătur celor care sunt convinși că aceste abilități ale elevilor trebuie folosite în favoarea lor, putând fi folosite și la testările din clasă.

Un bun început ar putea fi folosirea aplicației Plickers (<http://plickers.com>) – un instrument interactiv și totodată, o modalitate versatilă de a crea teste de tip grilă și adevărat/ fals pentru elevii din ciclul primar și gimnazial. Aplicația are o interfață extrem de prietenoasă, tocmai prin simplitate și ușurința cu care și un cadru didactic mai puțin experimentat poate să creeze o clasă (prin introducerea numelui elevilor), un test. Profesorul are posibilitatea să-și formuleze întrebările, numărul de răspunsuri, tipul de răspunsuri, poate adăuga imagini pe baza cărora va formula întrebările. Elevii nu au nevoie de lucrare scrisă, deoarece aplicația permite proiectarea (cu ajutorul unui videoproiector) întrebărilor și a variantelor de răspuns, aceștia răspunzând doar prin ridicarea unui card (unic prin formă și personalizat) ce este oferit gratuit de aplicația Plickers.

Avantajele acestui tip de evaluare online sunt multiple, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Elevii se simt mult mai confortabil știind că participă la un nou mod de a fi testați și că această nouă metodă implică și gadgeturi și aplicații pe care ei le folosesc zilnic (Internet, tabletă, smartphone). Simplul fapt că nu mai scriu răspunsurile pe o foaie, ci răspund cu ajutorul unui card pe care profesorul îl scanează cu tableta sau telefonul inteligent, faptul că răspunsurile lor sunt "live" îi motivează să se concentreze asupra evaluării cu mai multă responsabilitate. De asemenea, elevii sunt câștigați și prin faptul că la finalul testului pot primi scorul/ nota pe loc, aplicația afișând pentru fiecare participant la test răspunsurile corecte și pe cele incorecte (acestea fiind marcate distinct prin culoarea roșie). Elevii mai pot primi și fișa individuală cu răspunsurile date, astfel încât să se poată realiza autoevaluarea și autocorectarea, care se pot face direct în clasă.

Profesorii care folosesc aplicația Plickers beneficiază de avantaje de asemenea. Nu mai este necesar ca testele să fie corectate în afara clasei, aplicația oferind notele/ scorul elevilor. Notarea este deci obiectivă, pe măsura cunoștințelor elevilor. De asemenea, aplicația

oferă reprezentări grafice cu răspunsurile elevilor, făcând astfel ierarhizarea lor mai ușoară. Primele trei întrebări care au primit cele mai slabe răspunsuri din parte elevilor sunt afișate, astfel încă profesorul poate să-și facă o idee generală asupra celor mai importante elemente asupra cărora trebuie să se revină în perioada ce urmează testului.

Notele finale, precum și răspunsurile elevilor la fiecare întrebare sunt centralizate într-un tabel care poate fi exportat în Excel, pentru ca aceste date să poată fi prelucrate ulterior sau stocate. Acestea sunt arhivate în cadrul aplicației și pot fi accesate ușor prin indicarea clasei și a datei la care a fost dat testul. Întrebările pot fi editate, mutate, puse într-o oarecare ordine, șterse, modificate prin niște operațiuni simple și vizibile.

Aplicația Plickers oferă gratuit cardurile pentru răspunsuri (ce pot fi imprimate și laminate) pe care profesorul le poate duce și folosi la orice clasă (fiecare card are un număr, astfel putând fi atribuit câte unul fiecărui elev din clasă în ordinea alfabetică, de exemplu). Fiecare latură a cardului reprezintă varianta de răspuns pe care elevul o va arăta pentru a fi scanată.

Aplicația și metoda în sine funcționează foarte bine și la ciclul primar, dar și la ciclul gimnazial. La limba engleză, se pot testa o sumedenie de aspecte cu această aplicație: simple traduceri, exerciții de tipul "fill in", exerciții de "spelling", exerciții de vocabular, de recunoaștere a timpului verbal, prepoziții prin folosirea unei imagini, exerciții de citire și înțelegere a unui text scurt, pluralul substantivului, etc.

Aplicația Plickers poate fi folosită de atât de învățători cât și de profesorii care predau alte materii decât limba engleză. Cadrele didactice beneficiază de sprijinul celor care manageriază această aplicație, prin serviciu "Help", unde se pot adresa cu întrebări, nelămuriri, cărora li se oferă răspunsuri într-un timp foarte scurt.

Experiența personală îmi spune că, folosind această metodă de testare de la clasa a III-a și până la clasa a VIII-a, evaluările elevilor nu mai reprezintă o problemă de angoasă și stres, timpul de testare a scăzut, autoevaluarea a devenit un instrument mult mai bine gestionat la nivelul clasei și la nivel de elev, obiectivitatea notării este de necontestat, atenția distributivă a elevilor s-a dezvoltat (elevii urmărind întrebarea, variantele de răspuns, folosirea cardului

cu răspunsuri, monitorizează dacă răspunsul a fost înregistrat online etc.).

În astfel de condiții, în care confortul personal devine un atu al celui testat, nu putem decât să ne așteptăm ca elevii noștri să performeze din ce în ce mai bine.

Resursă:

www.plickers.com

Educația corelată cu cerințele secolului XXI

Ioana-Lucica Codrea

Scoala Gimnaziala Nicolae Iorga, Baia Mare

Trăim într-o epocă în care schimbările în toate domeniile se produc într-un ritm alert. Cerințele societății moderne și totodată ale angajatorilor sunt foarte diferite față de cele clasice. Școala nu poate sta departe de aceste tendințe, de aceea este necesară o schimbare și o adaptare la lucrurile noi care se produc. În acest articol am prezentat câteva idei despre cum ar trebui format elevul secolului XXI și care ar trebui să fie abilitățile individului format în școala secolului XXI.

Creșterea și stabilitatea economiei globale depinde de capacitatea sistemelor de educație din lume, de a-i pregăti pe elevi și studenți, de a-i ajuta să ajungă la niveluri înalte de performanță, astfel încât toți să aibă oportunități pentru locuri de muncă. Cu toate acestea, în ciuda numeroaselor eforturi de îmbunătățire a standardelor educaționale, sistemele școlare din lume se luptă pentru a face față cerințelor elevilor, studenților și angajatorilor secolului XXI.

Atât în țări dezvoltate cât și în țări în curs de dezvoltare, tinerii sunt tot mai dependenți de tehnologii. Angajatorii încep să caute noi competențe pentru a spori competitivitatea într-o piață globală. În timp ce toate s-au modificat într-un ritm alert, educația a suferit o modificare minoră.

Cu puține excepții, sistemele școlare nu au fost încă schimbate să se adapteze tendințelor și tehnologiilor actuale. Complexitatea acestei provocări necesită un răspuns puternic și în timp util. Este nevoie de o soluție globală care permite celor mai sărace țări să depășească etapele costisitoare în dezvoltarea și extinderea sistemelor lor de educație. În același timp,

toate școlile ar trebui să includă în exigențele curriculare formarea de aptitudini necesare secolului XXI.

Evoluțiile în educație nu au funcționat pentru toți elevii sau pentru toate țările. Este nevoie de un plan de acțiune, de integrare și de colaborare. Acesta va fi facilitat de către profesori de excepție și susținut de metode care să transmită cunoștințe, să permită elevilor să creeze și să se adapteze. Aceștia vor efectua sarcini pe baza unor proiecte interdisciplinare, care promovează inovarea și colaborarea interculturală. Ei vor aplica cunoștințele și creativitatea pentru a rezolva problemele din lumea reală.

Cu toate că viziunea este globală, drumul spre educația secolului XXI trebuie făcut de fiecare țară, aparte. În timp ce unii ar trebui să schimbe sistemul de evaluare, alții sistemul de predare. La noi în țară, se susține ideea că reforma în educație trebuie să pornească de la numărul de elevi. Cu toții trebuie să facem pași mărunți pentru a putea răspunde provocărilor și toți trebuie să ajungem în același loc. Scopul este îmbunătățirea sistematică a calității și a accesului la educație în întreaga lume.

Calitatea educației este un considerent important. Numai educația de înaltă calitate oferă o cale de ieșire din cercul vicios al sărăciei specifice anumitor regiuni. Sărăcia limitează standarde educaționale, inhibă dezvoltarea economică și alungă talentul. Deci, nu este surprinzător faptul că lumea în curs de dezvoltare să se concentreze asupra calității educației și asupra rezultatelor elevilor. Un exemplu este China, unde între anii 1999 și 2004 numărul de studenți a crescut la peste 12 milioane, iar în prezent are în vedere modalități de îmbunătățire a calității educației. Potrivit Secretarului de stat al Ministerului Educație din China, "Ministerul se va concentra pe îmbunătățirea calității și a condițiilor învățământului superior, mai degrabă decât pe creșterea numărului de studenți".

În fiecare țară, venitul pe familie afectează șansele de reușită ale copiilor. În Statele Unite, de exemplu, o performanță slabă se regăsește în state sărace ca Mississippi și Louisiana. În același timp, minoritățile etnice și elevii care vin din familii cu venituri mici au o performanță care este sub media națională în aproape toate statele. O reformă educațională eficientă trebuie să abordeze aceste inegalități și să se

asigure ca toți copiii, "în loc de doar câțiva", să aibă acces la un învățământ de calitate.

Deși sistemele de învățământ au progresat, experiențele și atitudinile elevilor s-au schimbat radical. Guverne, angajatori și ONG-urile încep să caute un set diferit de aptitudini.

Elevii se schimbă!

Cum se poate inspira elevul din metodele tradiționale de predare din clasă, în cazul în care viața din afara clasei s-a schimbat atât de drastic? În ultimul timp, foarte mulți adolescenți dedică timpul lor utilizării telefoanelor mobile, internetului și jocurilor. Pentru mulți elevi, doar timpul petrecut la orele de curs este dedicat studiului.

Angajatorii sunt, de asemenea, în schimbare și se confruntă cu realitatea globalizării. Importanța acordată creativității se corelează cu necesitatea ca angajații să fie mai predispuși spre colaborare. În ultima perioadă, cele mai multe locuri de muncă create la nivel mondial s-au bazat pe domenii care implică interacțiunile dintre oameni, rațiunea, înțelegerea și colaborarea. Persoanele pregătite pentru o economie orientată spre interacțiune au un avantaj competitiv. Faptul că aceste interacțiuni au loc din ce în ce mai mult, la o scală globală, aduce un avantaj în cunoaștere și înțelegere interculturală, dezvoltă abilitatea de a vorbi mai multe limbi, sunt îmbunătățite valorile de toleranță, înțelegere și respect.

Totodată, competențe fundamentale, cum ar fi matematica, citirea și scrierea nu mai sunt la fel de relevante pentru angajatori. În schimb, sondajele indică în mod constant că, pentru angajare, aceste abilitățile fundamentale sunt esențiale. Cercetarea arată că există o corelație puternică între accentul timpuriu pus pe matematică, citire și scriere și locuri de muncă mai bine plătite. Odată cu dezvoltarea economiilor, piața forței de muncă se schimbă, producția pe bază de sectoare globalizate ia locul activităților individuale. De exemplu, agricultura este în prezent mai mult conectată prin intermediul piețelor mondiale, crescând astfel cererea de competențe ale secolului XXI.

Se poate adapta educația?

Datorită acestor tendințe, care apar în mod similar, în diferite societăți, studenții, angajatorii și cetățeni ai lumii vor cere mai mult sistemelor lor de învățământ.

Pentru a satisface aceste cereri, va fi necesar ca liderii de sistem să întreprindă o schimbare.

Educația 1.0 se referă la educația care a fost în cea mai mare parte a secolului XX. Aceasta pune accent pe cantitatea de informație memorată, nu pe calitatea informației dobândite și a avut ca rezultat practici variabile și o gestiune limitată a standardelor de performanță. În timpul educației 2.0, s-au conceput reforme ale sistemului pentru profesionalizarea proceselor și standardelor stabilite. Educație 3.0 are la bază teoria evoluției emergente, care are ca scop dezvoltarea calităților spontane și imprevizibile, calități specifice secolului XXI. Ea se dezvoltă din reforma educației 2.0 și din oportunitățile oferite de tehnologii avansate.

Noua schimbare necesită un program de reformă mai largă, una care răspunde realității, oportunităților socio-economice, de îmbunătățire a învățării prin tehnologii moderne.

În țările în curs de dezvoltare, care au o un acces limitat la educație formală, educație 3.0 ar putea oferi un nou sistem de acces la educație și învățare de calitate. Este nevoie de experți și sprijin la nivel mondial într-o serie de domenii de specialitate.

Colaborarea și creativitatea sunt aspecte emblematice ale acestei schimbări și vor direcționa cursul programului de reformă al Educației 3.0. Acestea sunt instrumente pentru elevii, studenții și angajatorii de astăzi și, în mod logic, ar trebui să devină instrumente pentru profesori în școli și în sistemele educaționale actuale. Cei mai buni educatori din întreaga lume predau deja în acest fel. Încurajează elevii să muncească în echipe pentru a rezolva probleme, pentru a aprofunda înțelegerea diferitelor concepte și pentru creșterea cunoștințelor. Acest lucru, la rândul său, generează abilități, cum ar fi experiență, creativitate, gândire interdisciplinară și de rezolvare a problemelor, abilități căutate de angajatori. Aceasta are ca rezultat o forță de muncă mai inovatoare și astfel stimulează dezvoltarea economică. Anumite școli sprijină învățarea secolului XXI. Prin urmare, principala provocare este de a reproduce aceste modele de excelență, astfel încât toată lumea să poată avea acces la ele.

Găsirea unui drum spre învățarea caracteristică secolului XXI se bazează pe un set de obiective pentru toți elevii:

- să dobândească o gamă de abilități necesare pentru a reuși într-o lume modernă și globalizată;
- să primească o educație personalizată, care le permite să își atingă potențialul maxim;
- să relaționeze cu comunitățile lor, personal și digital și să interacționeze cu oameni din culturi diferite;
- să învețe pe tot parcursul vieții.

Realizarea acestei viziuni necesită o transformare fundamentală în patru domenii:

- Primul este reprezentat de abilitățile secolului XXI care se află în programele școlare;
- Al doilea este pedagogia secolului XXI și anume predarea acestor abilități în mod eficient;
- Al treilea, un element cheie al noii pedagogii, este tehnologia, valorificată într-o serie de aplicații mai eficiente decât în educația tradițională;
- Al patrulea este reforma secolului XXI, care integrează și adaptează pilonii de sisteme de înaltă performanță descrise mai sus: profesori excelenți, planuri excelente de studiu și responsabilitate pentru rezultate.

Va fi un progres atunci când se vor pune în aplicare cele patru domenii împreună. De exemplu, tehnologiile de vârf nu pot înlocui profesorii, dar îi pot sprijini, pentru ca elevii să ajungă la un nivel mai ridicat de performanță și realizări. În mod similar, cadrele didactice excelente nu se pot apropia de elevi fără a adopta metode de predare noi. Foarte puține sisteme de educație pot pregăti elevi și studenții pentru o economie prosperă fără susținerea dezvoltării abilităților secolului XXI.

Multe dintre programe abordează deja problema secolului XXI și au ca scop ca fiecare elev să obțină următoarele capacități:

- Rezolvarea problemelor și luarea deciziilor;
- Gândirea creativă și critică;
- Colaborare, comunicare și negociere;
- Curiozitate intelectuală și abilitatea de a căuta, selecta, structura și evalua informațiile.

Profilul absolventului trebuie să fie orientat către următoarele repere:

- Un antreprenor independent care are următoarele

calități: viziune, inteligență și creativitate, responsabilitate, perseverență și determinare, gândire pozitivă;

- Un ucenic permanent, flexibil și capabil să se adapteze la schimbare.

De asemenea, succesul la locul de muncă la nivel mondial necesită o creștere de performanță la discipline cum ar fi: știință, tehnologie, inginerie și matematică. Abilitățile formate de aceste discipline sunt din ce în ce mai căutate de către angajatori și reprezintă o sursă de inovare și creștere la nivel mondial. Multe țări au realizat o schimbare semnificativă în sistemele lor educaționale, dar până în prezent nu s-au atins obiectivele secolului XXI așa cum se propune în "programul" Educație 3.0.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, București: Editura Aramis, 2002;

Marta Lopez-Jurado Educacion para el siglo XXI (Educația secolului XXI): Editura Descende de brower 2011;

Oprea, Crenguța-L., Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., ed. a IV-a, 2009.

Jocul didactic, strategie didactică interactivă utilizată în procesul de predare-învățare al cursului gimnazial de informatică

Vitalina Toma

Liceul Teoretic cu Profil de Arte Elena Alistar, Chisinau

Ziua de mâine aparține copiilor. Dar cel mai bun lucru din viața unui

copil este jocul. Este cea mai sigură cale de acces spre sufletul copilului, spre minunata lui lume de gânduri și vise. Și Schiller spunea că "omul nu este întreg decât atunci când se joacă". Încorporat în activitatea didactică, el imprimă un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și stare de bună dispoziție, de veselie și bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii.

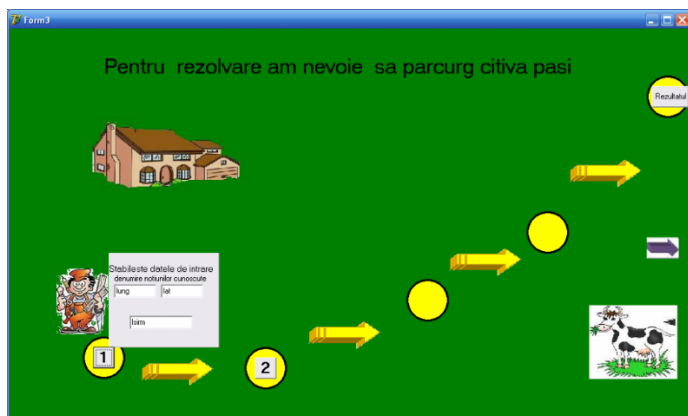

Figura 3. Pasul doi

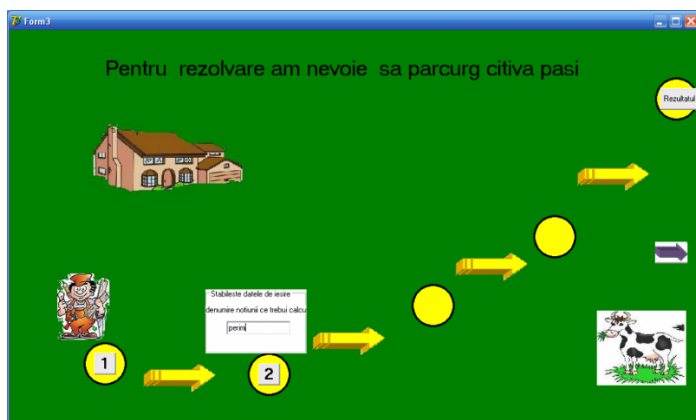

Figura 4. Pasul trei

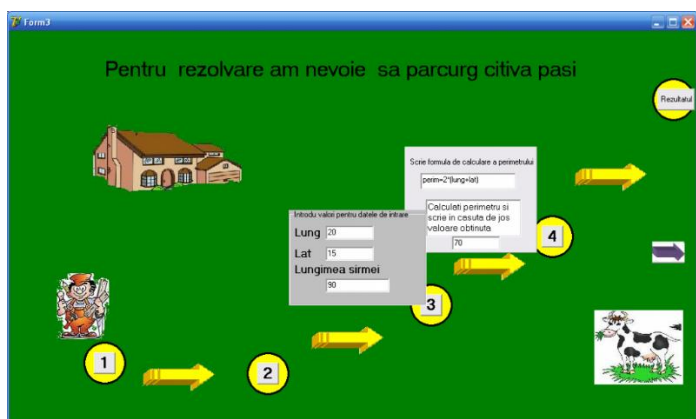

Figura 5. Pasul patru

Figura 6. Pasul cinci

În cazul în care elevul a scris răspunsul „DA”, acționăm butonul Rezultatul și se va desena un dreptunghi în jurul fermei.

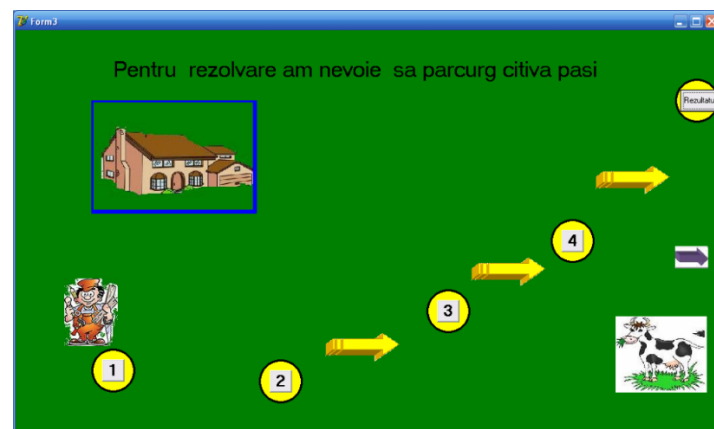

Figura 7. Desenarea gardului

Pentru continuarea jocului, acționăm butonul ce conține săgeata violet. Se deschide o nouă formă ce conține materialul teoretic al instrucțiunii IF.

Figura 8. Sintaxa instrucțiunii If

Figura 15 conține sintaxa instrucțiunii IF – elevul transcrie condiția din problema lui Tom și tot aici poate verifica dacă a scris sau nu corect această instrucțiune. Tot în această formă este și un exemplu de program, scris în limbajul de programare Pascal, ce soluționează problema jocului.

Figura 9. Rezultatul final

După verificarea rezultatului, acționăm butonul „Închide” pentru a ne întoarce la prima formă și a închide jocul nostru.

(Aplicațiile pot fi descărcate utilizând linkul <https://drive.google.com/open?id=0B-RKey6ZxrsFcDh1eXRFZmhaUUk>)

Pentru studierea temei „Tipul de date Integer”, cu obiectivele:

- să determine mulțimea de valori și mulțimea de operații ale tipului de date Integer,
 - să utilizeze operațiile care se pot face cu valori integer,
 - să elaboreze programe, utilizând valori integer,
- se propune jocul „La pescuit”. Acest joc ne propune exerciții, pentru a începe jocul elevii trebuie să acționeze butonul „Pescuiește”. Se deschide o formă care conține 10 peștișori, acționând un clic pe peștele dorit va apărea un exercițiu[2], răspunsul la exercițiu se păstrează în caseta Edit și se salvează fiecare răspuns și automat obținem nota.

(Aplicațiile pot fi descărcate utilizând linkul <https://drive.google.com/open?id=0B-RKey6ZxrsFWmZ3MnZkcTkyZWM>)

Utilizarea jocurilor didactice ne-a permis să constatăm că jocul constituie o eficientă metodă de stimulare și dezvoltare a motivației din partea elevului, exprimată prin interesul său nemijlocit față de sarcinile ce le are de îndeplinit sau plăcerea de a cunoaște, satisfacțiile pe care le are în urma eforturilor depuse în rezolvare. Jocurile propuse antrenează toți elevii și acționează favorabil și la elevii cu rezultate slabe la învățătură, crescându-le performanțele și obținând încredere în capacitățile lor, siguranță și promptitudine în

răspunsuri, deblocând astfel potențialul creator al acestora.

Aceste jocuri contribuie la asimilarea calitativă a cunoștințelor și au mari posibilități educative, în cadrul observărilor făcute, noi am ajuns la concluzia că pregătirea și asimilarea materiei noi la lecțiile de informatică cu ajutorul jocurilor didactice constituie cel mai accesibil și mai interesant tip de activitate pentru copii.

Bibliografie:

1. Ardelean D., Pop V. Strategii didactice în perspectiva transdisciplinară. Modulul 1, București
2. David Stern & Gunter L. Huber Active Learning for Students and Teachers, 2012
3. Granaci L. Educația prin Joc, Epigraf, 2010
4. Cartea mare a jocurilor, UNICEF
5. Toma, V. Jocul didactic la informatică În: Făclia, 26 noiembrie 2011, pag. 15
6. Ghid metodologic de implementare a TIC în curriculumul național, București 2011
7. Mîndruț Oc., Curriculum și didactică, „Vasile Goldiș” University Press Arad – 2013
8. Francisca Sanchez Interactive Classroom Strategies & Structures for Success, San Francisco, 2010
9. Dzițac Ioana, Szatmari Dorina, Joc didactic ECO AȘA DA – AȘA NU, Editura Focusprint, Oradea, 2010
10. Nadaban S., Dzitac I., Atomic Decompositions of Fuzzy Normed Linear Spaces for Wavelet Applications, Informatica. <http://www.dzitac.ro/ro> (vizitat 15.05.2014)
11. Adăscăliței A. Instruirea asistată de calculator. Didactică informatică. Iași: Polirom, 2007
12. Cabac V. ș.a. Design-ul procesului de învățare bazat pe abordarea centrată pe student. Bălți: Continental Grup SRL 2011

Integrarea resurselor informatice în lecția de geografie

Rodica Lupascu

Liceul Tehnologic Ion Ghica, Oltenita

Ca în toate situațiile de introducere a unui element pedagogic nou, care produce schimbări esențiale

în practica învățământului, și pătrunderea calculatorului în sprijinul optimizării predării-învățării-evaluării a generat opinii contradictorii: fie că este

văzut ca un remediu universal, care să-l înlocuiască total pe profesor, fie este întâmpinat cu rezervă, cu dezinteres, cu teamă sau refuz.

Integrarea resurselor informatice în lecția de geografie poate fi realizată în toate etapele lecției, de la momentul apercceptiv, până la evaluare și efectuarea temelor și în toate tipurile de lecții, rezultând variante strategice, în funcție de stilul profesorului. În privința timpului acordat, resursele TIC pot fi utilizate în ponderi variate, de la rezolvarea unei sarcini (câteva minute) la utilizarea majorității timpului.

În raport cu problemele instruirii, resursele informatice pot fi eficient integrate în lecția de geografie în mai multe situații:

- pentru vizualizarea informațiilor, prin succesiunea imaginilor, afișarea de scheme, planuri, prin grafică interactivă, prezentarea de modele, imagini dinamice, asamblate sub formă de prezentări multimedia în Microsoft Power Point;
- ca tablă electronică, pentru derularea de imagini vizuale variate, simple sau în combinație: desene, diagrame, scheme, texte subliniate, scriere variată;
- pentru simularea unor procese geografice sau modele funcționale (eroziunea solului, circuitul apei în natură, dinamica plăcilor tectonice, Sistemul Solar etc.);
- pentru efectuarea de exerciții de instruire și aplicare, de obicei sub forma unui chestionar, dintre care unele se pot prezenta sub formă de joc pentru a învăța, de exemplu, localizarea unor state, unități de relief sau coordonatele geografice;
- pentru realizarea de prelucrări statistice și/sau grafice – cum ar fi sortarea și prelucrarea unor date meteorologice, hidrologice, demografice și întocmirea unor reprezentări grafice adecvate: diagrame (histograme, climograme, etc.), cartograme, hidrograful nivelurilor și debitelor, cheia limnometrică, piramida vârstelor ș.a.;
- pentru realizarea de hărți și diverse prelucrări cartografice, prin folosirea unor programe speciale care propun fonduri de hartă (ce se pot completa), fișiere de date, tipuri de prelucrare a datelor, biblioteci de simboluri ce

sunt foarte utile pentru învățarea de către elevi a noțiunilor de cartografie;

- pentru analiza hărților electronice care intră în componența unui sistem informațional geografic – SIG (GIS, în limba engleză), care permite caracterizarea complexă și obiectivă a unor unități geografice;
- pentru analiza și prelucrarea imaginilor satelitare și obținerea de informații geografice amănunțite asupra unor teritorii;
- pentru editarea de texte și/sau de documente: atât de către profesor, pentru lecție (texte, grafice, hărți, întrebări), cât și de către elevi, de exemplu în vederea unei expuneri orale, referat, proiect etc.

Cele două tipuri de învățare – indusă (dar susținută de resurse informatice) și interactivă – pot coexista, fiecare cu anumite ponderi, având în vedere rezistența tradiției, cât și anumitor calități pe care le are sistemul tradițional, care este un factor de incitare a capacităților intelectuale – atât ca manifestare, cât și ca dezvoltare.

Nu se pune problema înlocuirii profesorului cu calculatorul, ci doar se face apel la acesta pentru optimizarea procesului didactic în anumite secvențe, în individualizarea instruirii. Rezultă necesitatea abordării unei atitudini raționale, caracterizată prin utilizarea prudentă a calculatorului, conform criteriilor pedagogice și metodice, introducerea resurselor informatice progresiv atât în lecții cât și în activitatea independentă. Toate elementele procesului de învățământ antrenate în secvența proiectată trebuie avute în vedere atunci când facem instruire asistată de calculator: conținut, nivelul elevilor, metode, mijloace, forme de organizare.

În esență, metoda instruirii asistată de calculator oferă accesul comod și eficient la informațiile și cunoștințele cele mai noi, este o metodă nouă și eficientă de predare, învățare și evaluare a cunoștințelor, instruire și formare permanentă.

Prin apelul la această metodă, elevul poate deveni centrul de greutate al educației – nu se mai recurge la antica schema expunere-întrebare-răspuns, ci discutăm de răspunsuri de la care se construiesc întrebări. Elevul construiește fenomenul, din

răspunsuri, prin experiență, experiment, simulare, modelare de fenomene, de procese. Pedagogia modernă, susținută într-o bună măsură de noile tehnologii, pune elevul în prim-plan. Școala o facem pentru elevi, nu pentru profesori.

Bibliografie:

- [1] Ilinca, Nicolae, Didactica geografiei, Editura Corint, București.2000
- [2] Ilinca, Nicolae, Mândruț, Octavian, Elemente de didactică aplicată a geografiei, CD Press, București.2006
- [3] Ionescu, M., Radu, I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- [4] Michaela Logofătu, Mihaela Garabet, Anca Voicu, Emilia Păușan, „Tehnologia informației și a comunicațiilor în școala modernă”, Editura Credis, București, 2003

Provocarea erei digitale – resurse web de utilizat la clasă

Cosmina Almasan
Colegiul National O.Goga Sibiu

Schimbările în domeniul tehnologiei determină schimbări în actul educational. Pentru a putea

răspunde nevoilor și așteptărilor elevilor secolului XXI, care sunt “digital natives”, trebuie să ne actualizăm cunoștințele în domeniul tehnologiei informației și să integrăm resursele online în cadrul actului instructiv-educativ. Articolul oferă recomandări de utilizare a unor aplicații disponibile online, pe baza experienței folosirii lor la orele de limba engleză.

Schimbările în domeniul tehnologiei au adus schimbări inevitabile și în educație și este imperativ să ne deplasăm accentul de la metodele tradiționale, bazate pe manualul fizic și pe tablă, către instrumente educaționale mai avansate. Trebuie să admitem faptul că elevii noștri sunt acum “digital natives”, că pentru ei tehnologia este a doua natură și ar trebui să putem folosi aceste competențe în avantajul actului educațional.

Educația secolului XXI nu se mai bazează pe memorarea informației, ci pe analiza ei într-o manieră creativă, originală. Prin urmare, sarcinile de

lucru care să pună elevii în situația de a face cercetare, și de a prezenta informația obținută astfel din surse multiple le oferă posibilitatea de a-și exersa competențele superioare de gândire și au și avantajul de a crește motivația elevilor. Interfețele grafice alcătuite din imagini, ilustrații, diagrame, hărți și materiale video ajung să înlocuiască treptat materialele de studiu imprimate, pentru că studiile în domeniu au confirmat impactul deosebit de puternic al stimulilor vizuali asupra procesului de învățare. Asocierea dintre concept și imagini permite elevilor să înțeleagă informația mult mai ușor și asigură retenția ei pe termen lung. Potrivit Visual Teaching Alliance (visualteachingalliance.com) putem descifra o imagine în mai puțin de 1/10 secunde, deoarece 90% din informația transmisă către creier este de ordin vizual și imaginile vizuale sunt procesate de către creier de 60.000 mai repede decât textul, îmbunătățind învățarea cu 400 %. Acest aspect este datorat faptului că imaginile afectează elevii la nivel cognitiv și le stimulează imaginația, făcând ca informația să fie mai ușor de procesat.

Materialele vizuale și video creează emoții puternice și cresc concentrarea elevilor în timpul urmăririi lor, dar învățarea este mult mai eficientă atunci când elevii sunt antrenați activ în crearea de astfel de materiale. Aceștia învață nu doar să-și utilizeze competențele digitale într-un mod organizat, ci și să structureze și să organizeze informația pe care urmează să o prezinte, să alcătuiască un plan al prezentării astfel încât să comunice informația în mod eficient. Ei vor face trecerea de la statutul de primitori pasivi ai conținutului la cel de creatori activi de resurse didactice, învățarea devenind astfel auto-direcționată și conducând la satisfacții personale, cu atât mai mult cu cât materialele astfel create pot fi partajate cu publicul larg prin intermediul canalelor online.

Multitudinea de aplicații disponibile online prin planuri gratuite poate aduce varietate în actul didactic, crescând motivația elevilor și aducând beneficii pe multiple planuri. Experimentarea la clasă sau în cadrul diverselor activități extracurriculare a anumitor aplicații m-a convins de beneficiile utilizării lor. Am aflat despre aceste aplicații prin contactul cu profesori din spațiul European în cadrul proiectului Erasmus+ “Sustainable Consumption and Production”, program finanțat de Comisia Europeană, acest contact fiind

punctul de plecare pentru cercetări individuale online care mi-au deschis orizonturile și m-au ajutat să îmi diversific metodele. De aceea, recomand o serie de aplicații și site-uri cu care eu și elevii mei ne-am familiarizat.

Aplicații pentru crearea de materiale video:

- www.mysimpleshow.com – permite transformarea unui text (eseu, articol, discurs) într-o animație, printr-un procedeu foarte simplu în 4 pași, asistați de tutoriale video foarte explicite
- www.powtoon.com – permite crearea de prezentări animate, prin combinarea elementelor textuale, vizuale (imagini, video) și auditive, oferind mai multă libertate de alegere decât mysimpleshow
- www.videoscribe.com – program complex de creare de whiteboard animation, care permite explicarea unor fenomene prin includerea de elemente de desenate, imagini, text și narațiuni audio – din păcate, nu este un program gratuit

Aplicații pentru crearea de infografice/ organizatoare vizuale:

- www.glogster.com, www.thinglink.com, www.genial.ly, www.popplet.com – permit realizarea de postere și diagrame care să includă elemente audio și video precum și link-uri către site-uri externe
- www.canva.com – aplicație de graphic design care permite crearea de postere, prezentări, elemente grafice pentru blog-uri cu un aspect profesionist
- www.draw.io – software online ce permite realizarea de diagrame, scheme, organigrame, hărți
- venngage.com, piktochart.com – aplicații ce permit realizarea de infografice, oferind o varietate de templates și sugestii pentru organizarea informației statistice, și nu numai, în mod vizual

Aplicații pentru crearea de teste/jocuri interactive:

- getkahoot.com – permite crearea și administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a dispozitivelor mobile
- plickers.com – permite crearea și administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a unor planșe conținând anumite coduri, răspunsurile fiind înregistrate pe o aplicație de dispozitiv mobil folosită de profesor
- socrative.com – permite crearea și administrarea de teste/joc, chestionare, aplicația înregistrând și analizând răspunsurile

Site-uri pentru învățare colaborativă:

- wikispaces.com – spațiu care permite elevilor să creeze pagini colaborative, să posteze informații sub orice formă (textuală, vizuală, audio, video), precum și să interacționeze prin comentarii
- padlet.com – spațiu ce nu necesită înregistrare online, utilizabil foarte ușor de pe dispozitivele mobile, elevii putând să încarce materiale în orice format pe un link oferit de profesor
- nowcomment.com – permite organizarea de discuții online pe tema unor materiale încărcate în orice format
- wordpress.com – unul dintre cele mai ușor de folosit site-uri de blogging, permițând postarea de mesaje însoțite de imagini și materiale video, precum și înregistrarea de comentarii.

Keynote – material-resursă inovativ pentru profesorii de limba engleză

Roxana Savulescu

Colegiul National Spiru Haret, Tecuci

Articolul propus constă într-o scurtă prezentare a unui material auxiliar modern, de folosit în predarea limbii

engleze. [Keynote](#) este un curs dezvoltat recent de National Geographic prin Cengage Learning, care se adresează tinerilor ce se pregătesc pentru o viață activă într-o societate contemporană versatilă. Axat preponderent pe activități cu caracter comunicativ, manualul include o secțiune video specială ce conține prezentări/ discursuri TED Talks valorificate lingvistic, precum și diverse sarcini de citire, ascultare, scriere sau vorbire bazate pe articole contemporane autentice. Elevii sunt foarte atrași atât de conținutul științific al cursului – suntem conștienți de pasiunea multora dintre ei pentru materiale documentare diverse urmărite la televizor sau pe internet – ca și de filmulețele în format original prevăzute în fiecare unitate de învățare.

Ca profesori de limbi moderne, ne confruntăm permanent cu problema alegerii unor materiale auxiliare de folosit la clasă cât mai adecvate în funcție de nevoile și interesele noastre și ale elevilor noștri deopotrivă. Evident că, pe lângă manualul de bază, suntem mereu în căutarea unor materiale

suplimentare axate pe îmbunătățirea cunoștințelor de limbă (structuri gramaticale, noțiuni de vocabular, elemente de construcție a comunicării), ori a abilităților subordonate (scriere, citire, ascultare, vorbire), pe dezvoltarea abilităților necesare unui examen național sau internațional ș.a.m.d. În acest sens, avem la dispoziție o varietate de surse de informare precum standuri de cărți și workshopuri de prezentare în format standard sau online, accesibil tuturor.

Personal, predând limba engleză preponderent la liceu, am încercat mereu să găsesc varianta optimă pentru elevii din clasele terminale care fie se pregătesc de examenul de evaluare a competențelor lingvistice ori au susținut deja un examen cu certificare internațională și au ales poate să meargă la studii universitare în țară sau peste hotare sau care din contră urmează să se angajeze imediat după absolvire. Și, nu în ultimul rând, vorbim despre elevi a căror prioritate este înainte de toate examenul de bacalaureat, ceea ce înseamnă disponibilitate minimă pentru studiu intens la celelalte discipline. Avem așadar de-a face cu profiluri din cele mai diverse care se regăsesc uneori în aceeași clasă sau în colective diferite aparținând însă unui singur profesor.

Nu demult, am primit în acest sens pe mail informații despre un curs inovativ al Cengage Learning în colaborare cu National Geographic intitulat Keynote, disponibil la adresa <http://bre.eltkeynote.com>, recent premiat ELTon al British Council (2016) pentru inovare în predarea limbii engleze, ceea ce m-a convins să-l încerc în anul școlar curent. Cursul este organizat pe cele 4 abilități (citire, scriere, ascultare, vorbire și elemente de limbă – gramatică și vocabular) dar activitățile propuse au un caracter comunicativ puternic. Punctul forte al cărții îl constituie secțiunea TED Talks atașată fiecărei unități de lucru, ce constă în prezentări scurte (10-15 min) ale unor speakeri nativi, din domenii diverse, pe teme de actualitate și interes global, organizate recent și în România. Discursurile sunt compilate într-un DVD care vine la pachet cu manualul astfel că elevii direct interesați și care dispun de mai mult timp pot accesa filmulețele și singuri acasă în voie. Impactul asupra elevilor de liceu este unul incredibil din motive evidente – vorbim despre materiale audio-video autentice, neprefabricate sau adaptate în vreun fel, ce dezvoltă teme de interes

major precum creativitatea în sistemele de învățământ din lume, definiția modernă a succesului sau temerile vorbitului în public (conform Keynote Proficient, 2016) care atrag imediat atenția adolescenților. Efectul asupra elevilor este cu atât mai puternic datorită caracterului personalizat al prezentărilor – speakeri renumiți sau dimpotrivă obișnuiți care vorbesc deschis despre probleme de viață proprii în care copiii se pot regăsi ușor. Ca să nu mai spunem că mulți dintre ei sunt deja familiarizați cu acest gen de filmulețe pe care le-au vizitat ei înșiși anterior pe YouTube.

Sub aspect metodic, beneficiile unui astfel de material auxiliar sunt nenumărate – manualul cuprinde activități pre-, în timpul și după vizionare/ ascultare, menite să îmbunătățească vocabularul elevilor dar și competențele de receptare a unui mesaj autentic care să devină apoi generator de dezbateri, cu exprimare de opinie și argumentare. De remarcat este faptul că fiecare secțiune video se încheie cu o sarcină de producere de mesaj oral unde elevii primesc sfaturi și scheme bine structurate pentru construirea unui discurs propriu pornind de la tema exploatată inițial. Știm cu toții că abilitățile de comunicare orală, fie ea producere sau interacțiune sunt cele mai greu de dezvoltat în rândul elevilor. Cu ajutorul acestor modele, însă, copiii capătă încredere în sine și în capacitatea lor de a vorbi liber și deschis în fața unui public mai larg sau mai restrâns, putând astfel să-și exercite dreptul de tânăr cetățean capabil să gândească independent, să-și expună și argumenteze punctul de vedere, să relaționeze și să negocieze în limba engleză, în diverse contexte de viață. Trebuie să menționez faptul că la ceva timp după ce am început să utilizez această resursă la clasă, întreaga serie de la nivel *intermediate* la *proficiency* a fost premiat și de English-Speaking Union tocmai pentru activitățile moderne de comunicare propuse de acesta.

Nu în ultimul rând, întreagul set de resurse este organizat pe baza unui suport științific solid, incluzând diverse articole, rapoarte, recenzii, grafice ori diagrame care întăresc și mai mult experiențele video prezentate elevilor. De aici rezultă aplicabilitatea activităților ce au ca țintă directă abilitățile de exprimare în public atât de necesare în zilele noastre în comunicarea obișnuită, la examene ori mai târziu în interviuri și în scopuri profesionale sau personale

totodată. Prin urmare, dacă vă doriți un material suplimentar de ultimă generație, care să se ridice la înălțimea așteptărilor dumneavoastră și ale elevilor dumneavoastră ca și tematică și strategie didactică, nu ezitați să încercați manualul Keynote, disponibil pe cele patru nivele pentru elevii de liceu!

Bibliografie:

1. Dummett, P., Stephenson, H., Lansford, L., 2016, Keynote Proficient Student's Book, National Geographic Learning as part of Cengage Learning
2. <http://bre.eltkeynote.com/>

Considerații privind proiectul de programă școlară la disciplina Istorie pentru nivelul gimnazial

[Mirela Rosioru](#)

Scoala Gimnaziala 29 Mihai Viteazul Constanta

Am dat curs solicitării MEN, prin oferirea unui feedback, relevant, sper eu, în urma consultării proiectului de programă școlară pentru gimnaziu, disciplina Istorie, completând chestionarul pus la dispoziție pe [site-ul Institutului de Științe ale Educației](#), în intervalul 27 ianuarie -13 februarie 2017. Redau succint, în cele ce urmează, observațiile pe care le-am făcut, în ordinea din formular, completate fiind de luările de poziție ale unor specialiști consacrați în domeniul științei istoriei.

Am citit cu interes și apreciere discursul rectorului Universității Babeș-Bolyai, academicianul Ioan Aurel Pop, intitulat „Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea”, rostit în deschiderea primului Congres Național al Istoricilor Români organizat la Cluj-Napoca în perioada 25-28 august 2016.

Am vibrat în special la următorul fragment: „Amatorii de istorie – ingineri, medici, artiști etc. – să fie liberi să se pronunțe despre trecut, să scrie despre trecut, dar să-și recunoască amatorismul, să precizeze caracterul de eseu, de povestire, de impresie al produselor lor. Nici eu, ca istoric, dacă scriu despre medicină sau despre chimie, nu mă pot da drept medic ori chimist! Credibilitatea unui domeniu o asigură exclusiv specialiștii, cei care au fost pregătiți anume să studieze acel domeniu. Și nici dintre specialiști, un

contemporaneist nu e bine să se pronunțe științific despre antichitate sau epoca medievală, după cum un medic orelist nu poate lucra la ortopedie, nici un anestezist nu va fi lăsat să opereze”.

Poate nu întâmplător, exact în același timp cu lucrările renumitului congres, zeci de profesori lucrau la noile programe pentru ciclul gimnazial. În calitate de profesor cu o vechime efectivă la gimnaziu de 17 ani, am așteptat, cu mare interes și nerăbdare, proiectul de programă școlară la disciplina Istorie care va intra în vigoare de la 1 septembrie 2017, pentru clasa a V-a.

Am sperat că va fi un proiect de programă școlară care să confirme „că prin cunoașterea istoriei, oamenii învață din experiența înaintașilor, pentru a evita greșelile și fructifica mai bine șansele de reușită”, după cum spunea prof. univ. dr. Ioan Scurtu, președintele Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Oamenilor de Știință din România, într-un interviu acordat Tribunei Învățământului în februarie 2016. Am nădărduit că afirmațiile renumitului istoric se vor reflecta în proiectul de programă și am crezut că pesimismul domniei sale a fost exagerat atunci când, în același interviu, susținea că: „Guvernanții noștri nu vor ca poporul român să-și cunoască înaintașii și să fie conștient de menirea lui. Se dorește un „spirit de turmă”, un popor ascultător, care să-i urmeze, fără a-și pune întrebări și a cere explicații. Fiecare român să privească numai la munca lui, îngrijorat că mâine ar putea deveni șomer, sau că i se va scoate casa la mezină că nu are cu ce-și plăti ratele la bancă.

Aceste elemente definitorii pentru un popor [conștiință și identitate națională, patriotismul, mândria de a aparține unei națiuni, unei civilizații, unei limbi, unei culturi și unei religii] nu sunt și nu pot fi nici perimate și nici lipsite de concordanță cu valorile lumii contemporane. Dovada cea mai clară este faptul că ele sunt cultivate, prin toate mijloacele, în SUA, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Grecia, Italia, Spania și toate celelalte state civilizate. Drapelul și Imnul național sunt socotite sacre, iar cine îndrăznește să nu le respecte este pedepsit pe loc, neacceptându-se niciun fel de explicații.

Nu la fel stau lucrurile în România. Aici, drapelul românesc poate fi ars în stradă, Avram Iancu spânzurat în efigie, iar patriotismul este blamat de

„societatea civilă”, ca fiind o expresie a naționalismului și comunismului, de care trebuie să ne scuturăm cu indignare.

Am sperat astfel că proiectul de programă școlară pentru gimnaziu, disciplina Istorie, va fi unul inovativ, care va pune accentul pe identitatea națională, pe ideea de patriotism și mândria de a aparține națiunii române. Însă acest mult așteptat proiect de programă s-a dovedit, cel puțin pentru mine, o mare dezamăgire, aducând o constatare tristă: toate previziunile sumbre ale prof. univ. dr. Ioan Scurtu privind viitorul disciplinei Istorie se adevăresc.

Redau succint, în cele ce urmează, observațiile pe care le-am făcut referitoare la disciplina Istorie, în ordinea din formularul de feedback, parte a procesului de consultare publică pe proiectul de programe școlare:

În primul rând, am sesizat că în definirea criteriilor pentru constituirea grupului de lucru s-au strecurat probabil erori care au determinat o componență cel puțin bizară a acestuia. Din cei 19 membri ai grupului, 15 membri au fost selectați conform criteriilor și dintre aceștia numai 6 figurează ca profesori la nivel gimnazial! Ca să fiu riguroasă, dintre cei 6 profesori de la nivel gimnazial, numai 2 membri predau doar la gimnaziu, ceilalți 4 membri provenind de la colegii naționale (3) iar 1 de la un liceu teoretic. Restul de 9 membri predau (cel puțin în momentul formării grupului de lucru) la unități școlare care nu au în componența lor gimnazii: licee tehnologice (3), un colegiu economic (1), un colegiu tehnic (1), un colegiu militar național (1), un liceu teologic (1), o școală profesională (1), un grup școlar (1).

Obiecția mea privind componența acestui grup de lucru privește strict faptul că experiența colegilor la nivel liceal le-a influențat abordarea competențelor, conținuturilor, exemplelor de activități de învățare etc. rezultatul fiind un proiect de programă școlară neadekvată la nivel gimnazial.

Și am venit și cu o soluție. Dacă am fi fost întrebați, cumva, și noi, cei de la catedră, cum vedem formarea grupului de lucru pentru gimnaziu la disciplina istorie, aș fi avut cel puțin o idee bună de împărtășit. În primul rând trebuia avută în vedere experiența la nivel gimnazial: minimum 10 ani în învățământ, din care ultimii 4 ani cu activitate la nivel gimnazial. În al doilea

rând, aș fi cooptat 1-2 învățători cu vechime și activitate consacrată pentru a realiza / asigura o tranziție coerentă a programei între clasa a IV-a și a V-a, și 1-2 profesori de liceu în mod similar pentru tranziția și continuitatea gimnaziu – liceu. Și aș fi multiplicat acest tipar pentru toate disciplinele la care se pretează această tranziție.

Am vizitat astăzi celebra platformă <http://mon.edu.ro>, pentru a-mi reîmprospăta unele informații privind selecția grupurilor de lucru. În mod surprinzător, nu mai este funcțională.

Dacă există colegi care se întreabă de ce nu am ridicat această problemă mai devreme, criteriile au fost făcute fără consultare și nu au menționat modalități de contestare: te încadrai sau nu. La fel ca la concursul de directori de la sfârșitul anului 2016, unele categorii aducătoare de punctaj nu sunt neapărat relevante pentru experiența din domeniu. Și am sperat (naiv) că proiectul de programă școlară va fi ceva bun. A ieșit în schimb o cârpeală cu accent pe istorie universală și disoluție a istoriei românilor, în spiritul globalizării care conduce la ștergerea identității naționale.

Consider discutabil criteriul de la punctul 9 din chestionarul de feedback la care, din nou, nu s-a oferit posibilitatea unor comentarii. Precizez că acest punct 9 se referă la nivelul de experiență pe care îl are respondentul. Dacă la primele tranșe de vechime s-a avut o coerență (mai puțin de 2 ani, între 3-5 ani, 6-10 ani), la criteriul unde mă încadrez eu (11-20 de ani) s-au „topit” tranșele de vechime / experiență. Personal aș fi introdus criteriul gradului didactic pe care îl văd relevant în profilul celui care răspunde chestionarului. Nu am înțeles rațiunea care a condus la introducerea criteriului de vechime „nu e cazul” pentru un chestionar de feedback care se referă la un proiect de programă școlară care nu este, totuși, un text facil.

În ceea ce privește competențele generale propuse, am observat că au fost preluate și reformulate competențele generale din programa aflată în vigoare prin modificarea exprimării în proiectul de programă. La o simplă lectură, observăm următoarele corespondențe între competențele generale din programa în vigoare și cea nouă (proiectul de programă) astfel: 1 cu 1, 2 cu 3, 3 cu 2 și 4 cu 4, unde prima cifră corespunde cu numărul competenței

generale din programa în vigoare și cea de a doua cifră corespunde proiectului de programă. Spre exemplificare, competența generală nr. 4 din actuala programă este „Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă”, iar competența generală nr. 4 nou propusă în proiectul de programă este „Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare educației permanente”. Prin urmare, nu se aduc noutăți în privința competențelor generale care trebuie studiate în gimnaziu.

Am așteptat cu interes acest proiect de programă în care să văd o schimbare de perspectivă. Un accent care să se pună pe istoria națională și pe ideea de formare a patriotismului. Chiar am crezut că o să regălesc o competență care se referă la patriotism. În schimb, citind și noua programă de „Educație socială”, am observat, cu stupefacție, că nu mai există fir de conținut (nu mai zic de competență) în care să se regăsească ideea de patriotism formulată clar și distinct. Dacă la actuala clasă a VIII-a la Cultură civică, există un întreg capitol dedicat Patriotismului, acum nu-l mai găsim în niciun proiect de programă de istorie sau civică / educație socială!

Din nou remarc că nu s-a realizat o continuitate între programa/ conținuturile de la clasa a IV-a cu cele de la gimnaziu (în speță clasa a V-a). Din nou găsim conținuturi care se dublează / suprapun între clasele a IV-a și a V-a. Este vorba acum despre cele din semestrul I de la actuala clasă a IV-a (generația pe care s-a testat programa nouă fără manuale de la începutul anului școlar, sistematic, din 2013 și până în prezent, cu precizarea că acești copii au făcut clasa pregătitoare în anul școlar 2012-2013 și atunci nu au avut manuale). Nu am înțeles de ce la clasa a IV-a nu s-a pus accentul pe istoria românilor și de ce se tot insistă cu conținuturi de istorie universală amestecate cu cele de civică...

În concluzia intermediară referitoare la modalitatea de formulare a celor patru competențe generale am observat că se indică mijloacele de realizare numai la nr. 3 prin introducerea prepoziției „prin”, în timp ce la competențele generale 1, 2 și 4 nu mai există această prepoziție (pe care am remarcat-o însă la programa de „Educație socială” la toate cele 3 competențe generale pe care și le propune.)

În ceea ce privește competențele specifice am făcut mai multe observații după cum urmează:

La clasa a V-a există competențele specifice dublate: 1.2 cu 2.3. (unde 1.2 arată „Identificarea diferențelor temporale dintre evenimente și procese istorice”, iar 2.3 „Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente / procese istorice, pe baza unor surse diferite”).

Competența specifică 3.1. este ambițioasă deoarece este problematică și cronofagă organizarea elevilor să rezolve în grup ceva la clasa a V-a (3.1 „Asumarea de roluri în grup”). Am mai observat că realizarea unui proiect individual, drept competență specifică este introdusă abia la clasa a VII-a la competența specifică 4.1 („Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia”). Din experiența de părinte și profesor diriginte la gimnaziu, împărtășesc faptul că la clasele mici (IV, V, VI) elevii nu știu să facă un proiect în grup. Toți vor să fie importanți, toți vor să fie șefi în grup! La liceu elevii știu și înțeleg mai bine ce este un proiect în grup, care este importanța rolurilor. Este mai indicat la începutul gimnaziului să învețe să facă un proiect (deci proiecte individuale) și apoi să lucreze în grup la un proiect (proiecte de grup). Este o competență care se adresează părinților care pun mâna pe telefoane să se pună de acord, lucru valabil în mediul urban, și nici măcar în toate școlile; în mediul rural, cel mai probabil, această competență rămâne neatinată. Am observat însă că la noua disciplină, Educație socială, elevii au introduse în toți cei patru ani gimnaziu, cel puțin câte o competență specifică ce urmărește realizarea unui proiect, iar în conținuturile propuse există câte un domeniu de învățare planificat la sfârșitul anului școlar când copiii sunt orientați pe activități practice. Având materia structurată spre viața reală este mult mai potrivit proiectul de grup, ca metodă de evaluare alternativă, la disciplina Educație socială / civică. În plus, etapele realizării unui proiect se fac la educație socială în a doua jumătate a semestrului al II-lea, conform proiectului de programă. Atunci sunt fixate etapele, copiii învățând teoretic și practic ce este un proiect. Din cauza celei de a doua ore nou introduse în planul cadru pentru viitoarea clasă a V-a, în loc să decongestionăm elevii, mai greu îi sufocăm și punem la treabă toată familia. (Deși discriminatoriu, m-a străfulgerat un gând: câți dintre membrii grupului de lucru au copii de nivel primar sau gimnazial? Îmi

permit să afirm că nu mulți, altfel programa ar fi arătat mult mai echilibrată.) Continuând cu exemplificarea la competența 4.2 („Utilizarea resurselor multimedia în scopul învățării”) activitatea de învățare sugerată de realizarea prezentărilor multimedia, grafice, tabele pentru sistematizarea cunoștințelor folosind resursele multimedia este exagerată pentru elevii de clasa a V-a care au 10-11-12 ani. Apreciez că a fost „împrumutată”, din nou, de la liceu. Faptul că nu trebuie să pierdem din vedere că această programă se adresează tuturor elevilor, din toate mediile, că nu toți au acasă un calculator și o conexiune la internet. În plus abia printre aceste noi programe se introduce disciplina Informatică și TIC, materie obligatorie la clasa a V-a. Aplicațiile digitale pe care le folosesc elevii au legătură mai mult partea ludică a tehnologiei și nicidecum cu editarea unui text, realizarea de grafice sau prezentări power-point. Din păcate, nu scăpăm de „nu știe stânga ce face dreapta” și nu reiese, cel puțin în această fază de proiect de programă, o coroborare între conținuturile disciplinelor de studiu.

La clasa a VI-a, jumătate din numărul total de competențe specifice (1.2, 2.1, 2.2., 3.1. și 4.1) încep cu infinitivul lung (substantivat) „utilizarea”. Dacă „utilizez” la 5 dintre cele 10 competențe specifice înseamnă că deja am formate / însușite / realizate corespunzător: coordonatele temporale, termenii istorici, gândirea critică, dialogul intercultural (sic!). Apoi 2.2 și 4.2 sunt repetitive din perspectiva ideii de aptitudine critică pe care o au elevii la clasa a VI-a, sau mai bine zis nu prea au; (2.2. „utilizarea gândirii critice în analiza surselor de informare”, respectiv 4.2 „Asumarea critică a unui set de valori recunoscute social”). Activitatea de învățare de la competența specifică 3.3 „completarea unor organizatori grafici care să cuprindă decizii și consecințe ale acțiunii umane pe baza resurselor multimedia” ar trebui poziționată la competența specifică 4.1 („Utilizarea informațiilor cu ajutorul resurselor multimedia”).

Competențele specifice 3.1, 3.2, 3.3 și 4.2 sunt competențe civice, specifice mai ales domeniului educației pentru democrație (3.1. „utilizarea dialogului intercultural”, 3.2 „Asumarea cooperării în grupuri de învățare”, 3.3 „Descrierea consecințelor deciziei și acțiunii umane, 4.2 „Asumarea critică a unui set de valori recunoscute social”). Nu sunt competențe de istorie și nu am înțeles rațiunea pentru care au fost

introduse în programa școlară pentru gimnaziu disciplina Istorie.

Totodată, apreciez că este forțat să introducem ca activitate de învățare la clasa a VI-a (la competența specifică 2.2 „Utilizarea gândirii critice în analiza surselor de informare”) compararea surselor istorice oficiale cu cele neoficiale! Pentru elevi manualul e baza („sursa oficială”) și netul completarea, pentru cei care au acces la net. Acum depinde de fiecare ce înțelege prin surse „oficiale” și „neoficiale” și cum poate un elev de clasa a VI-a să le consulte. Apreciez că mai multe dintre activitățile de învățare propuse la clasa a VI-a trebuie regândite pentru nivel gimnazial și trebuie eliminate cele specifice pentru liceu. Oricum, dintre toate clasele de gimnaziu, proiectul de programă de la clasa a VI-a îl consider cel mai neinspirat.

La clasa a VII-a, competența specifică 2.2 este formulată cu ajutorul infinitivului lung (substantivat) „explorarea” care sugerează abordarea de „sus”, „superioară”, „fugitivă”, „superficială”. Mai potrivită ar fi formularea „Analizarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice”. Competențele specifice 3.1, 3.2 sunt, din nou, competențe de educație pentru cetățenie democratică, și nu de istorie. (3.1 „Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice”, 3.2 „Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori”). Mai mult, elemente din aceste competențe le regăsim la actuala clasa a VII-a, la educație civică, la unitatea de învățare „Grupul social”. Competența specifică 4.3 care indică „Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente” este forțată pentru gimnaziu. Apreciez că este o competență mai potrivită pentru liceu, dar chiar și așa, este greu realizat la toți elevii. La clasa a VIII-a, la competența specifică 1.1, („utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în rezolvarea unor situații problemă”) una dintre activitățile propuse de „completare a hărților tematice însoțite de legendă utilizând simboluri și culori” este mai potrivită la clasele a IV-a și a V-a. În sfârșit, am găsit abia la competența specifică 2.2 „Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informațiilor provenite din diferite surse”, un domeniu

de competență specific istoriei. Am apreciat că este oportun ca această competență specifică să se introducă la toate clasele gimnaziale.

Competențele specifice 3.2 și 4.1 se suprapun și pot fi contopite într-o singură competență (3.2 „Realizarea de proiecte care promovează diversitatea socio-culturală”, 4.1 „Realizarea unor investigații istorice prin utilizarea resurselor multimedia”). Activitățile propuse la 3.2 și 4.3 sunt specifice, din nou, domeniului educație pentru democrație și nu sunt proprii istoriei. Competența 4.3 o apreciez ca specifică domeniului educației pentru democrație, având în vedere și sugestiile de activități (4.3 „Adaptarea perspectivelor transdisciplinare în abordarea unor probleme sensibile și controversate de istorie și în viața cotidiană”). Mă simt pusă în dificultate însă la organizarea unei evaluări pe baza acestei competențe.

Referitor la activitățile de învățare acestea trebuie regândite (o parte dintre ele) după o reordonare a conținuturilor și o reformulare a unei părți dintre competențele specifice și cele generale.

Am remarcat în chestionarul de feedback faptul că spațiul din formular a fost micșorat la punctul 16, care face referire la sugestiile de conținuturi noi/ eliminate. Referitor la modalitatea de împărțire a numărului de ore per an de studiu și per tip de istorie (a românilor și universală), am înregistrat o mare dezamăgire în urma studierii proiectului de programă școlară. Ce am constatat: dacă pe programa actuală avem la gimnaziu un număr total de ore de studiu de 173 de ore (dintre care 105 ore sunt alocate pentru istoria universală și 68 de ore pentru istoria românilor), în proiectul de programă avem un număr total de ore de 208 ore (dintre care 140 sunt alocate istoriei universale și 68 de ore istorie românilor). Nota bene: am luat în calcul un an școlar cu 35 de săptămâni didactice, la clasa a VIII-a existând 34 de săptămâni didactice. Deci nici vorbă de schimbare a ponderii între istoria universală și istoria românilor, ci se pune și mai mult accentul pe istoria universală printr-un surplus de 35 de ore.

Ce aș face eu? Înainte de toate aș împărți altfel istoria universală și pe cea a românilor. Aș pleca de la cele 35 de ore câștigate per an școlar prin introducerea celei de a doua ore la clasa a V-a. Dacă pe programa

actuală istoria universală are la gimnaziu 105 ore la clasele V-VII, în proiectul de programă are 140 de ore la clasele V-VII, eu aș fi luat numărul total de ore per gimnaziu și l-aș fi inversat ca pondere, sau l-aș fi făcut cel puțin egal.

În acest context, am recitat un fragment din discursul „Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea”, al academicianului Ioan Aurel Pop: *„Pe de o parte, suntem atenționați de unii că istoria noastră începe la Tărtăria, la Cucuteni și la Gumelnița, românii fiind cel mai vechi și mai glorios popor din Europa, că suntem daci curați, de la care romanii ar fi învățat latinește; pe de alta, ni se spune de către alții că nu am fost capabili de nimic de-a lungul vremii, că am fost o masă amorfă, că nu avem valori competitive, că toți istoricii noștri au cultivat nu realități, ci mituri naționaliste rușinoase, că nu suntem nici măcar români, că nu avem în trecut momente referință, că marile personalități ne sunt toate mici, că Eminescu a fost xenofob, iar Coșbuc minor, că Ziua Națională este o eroare etc. Nu este de mirare că, mișcându-ne în acest cadru, am ajuns cu istoria noastră de ocară, că disciplina este pusă sub semnul întrebării, iar slujitorii săi blamați.”*

Iar afirmațiile prof. univ. dr. Ioan Scurtu ar trebui să se constituie într-un moment de reflecție și punct de plecare în gândirea programei de istorie pentru gimnaziu: *„Lipsirea tineretului de cunoașterea trecutului înseamnă ținerea lui în ignoranță, ștergerea orizontului propriu și promovarea unei stări de incertitudine, de teamă pentru ziua de mâine. Ca urmare, el trebuie să lase în seama altora problemele mari ale țării, de care se ocupă politicienii, care, la rândul lor, fac „ceea ce trebuie” (adică ce li se cere). Se cultivă astfel înstrăinarea, abandonarea, dezinteresul pentru soarta propriei națiuni. De aici până la dezintegrare nu mai este decât un pas”.*

În concluzie, apreciez efortul general care s-a depus în redactarea noilor programe, dar rezultatul este dezamăgitor în ceea ce privește istoria. Prin proiectul de programă s-a procedat la „ruperea” unor conținuturi din clasa a VI-a și transferarea lor la clasa a V-a (pe care am aglomerat-o și umplut-o de realizarea de proiecte și de competențe din domeniul educației pentru cetățenie democratică), s-a „subțiat” materia de clasa a VII-a din care pur și simplu s-a eliminat „Formarea statelor naționale” ca și conținut. S-au

menținut războaiele mondiale și s-au introdus conținuturile de la liceu referitoare la „migrații în lumea contemporană”, „globalizare”, „terorism” ș.a. La clasa a VIII-a a fost păstrată materia inițială doar că s-a „decongestionat” prin eliminarea următorilor termeni cheie sau conținuturi: „etnogeneză”, „formarea poporului român și a limbii române”, „așezarea ungurilor în Pannonia”, „Transilvania de la voievodat la principat”, „Românii din Basarabia, Bucovina și Transilvania”, „Memorandumul”, „Anul 1940”... Au fost introduse însă și conținuturi noi de genul „Diversitate etnică în spațiul românesc” la capitolul Evul mediu românesc.

Prin urmare, istoria românilor este defavorizată prin proiectul de programă pentru gimnaziu prin numărul de ore mic (68) comparativ cu numărul de ore alocate istoriei universale (140) și prin numărul anilor de studiu alocați: 1 an pentru istoria românilor (în clasa a VIII-a) și 3 ani pentru istoria universală (în clasele V-VII). În plus am observat o eliminare a unor conținuturi / teme de istorie națională care mă determină să cred că se urmărește o amortizare a sentimentului patriotic, o limitare a educației în spiritul respectului pentru faptele de glorie ale înaintașilor noștri. În numele globalizării am ajuns să eliminăm selectiv (dar bine ales) elementele de conținut din programa școlară de istorie a românilor? Având în vedere calendarul „din scurt” al aprobării programelor școlare, avem toate neșansele să ne trezim cu o nouă programă controversată la 1 martie 2017.

Post scriptum.

După ce am strâns observațiile făcute în chestionarul de feedback într-un document, am simțit nevoia să cunosc părerea profesorilor mei din facultate, a colegilor de breaslă, de cancelarie, a prietenilor de pe Facebook...

Am avut șansa ca observațiile mele să fie citite de către prof. univ. dr. Ioan Scurtu, a cărui reacție o redau integral în cele ce urmează. Ea mi-a parvenit prin amabilitatea și mijlocirea prof. univ. dr. Marian Cojoc, care subscrie acestui punct de vedere: „Consider că observațiile sunt pertinente, făcute de o profesoară care cunoaște situația concretă din școala românească. Din păcate, obiectivul urmărit nu este cunoașterea istoriei românilor și educația patriotică, ci crearea unor confuzii, pentru ca elevii să nu mai înțeleagă nimic, și în final să nu cunoască trecutul

poporului român. Aceasta pentru ca ei să nu poată face comparații cu situația de astăzi. De exemplu, cine de astăzi poate fi comparat cu Ion I. C. Brătianu sau cu Nicolae Titulescu? Sau ce rezultate a avut politica economică „prin noi înșine” și ce rezultate are politica postdecembristă? Sau: în perioada interbelică au fost mari scriitori – Rebreanu, Arghezi, Blaga, Bacovia, Camil Petrescu etc.; care sunt marii scriitori de astăzi? Ca urmare, sunt convins că alcătuirea comisiei a fost astfel concepută, încât să răspundă „noilor comandamente”. Speranța este la profesori. Eu la liceu aveam manualul lui Roller, dar am învățat după notițele luate în clasă. Cred că așa se va proceda și în prezent. Ei cu politica, profesorii cu propria lor conștiință”.

Resursă:

Institutul de Științe ale Educației. [Proiectele de programe școlare pentru gimnaziu, în consultarea specialiștilor și a practicienilor.](#)

Online: <http://www.ise.ro/proiectele-de-programe-scolare-pentru-gimnaziu-in-consultarea-specialistilor-si-a-practicienilor> Vizitat în februarie 2017.

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice